

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petičt do Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inserati petičt vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

Uredništvo in upravništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. —

NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

Račun pri pošti, ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

CELJE, Kocanova ulica 2. — Tel. 190.

JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —

OTVORITEV ZASEDANJA SVETA DRUŠTVA NARODOV

Pod predsedstvom našega zunanjega ministra dr. Marinkovića je bilo danes otvorjeno 59. zasedanje Sveta DN, ki bo razpravljalo o važnih problemih

Zeneva, 12. maja. Danes je bilo pod predsedstvom jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Vojislava Marinkovića otvorjeno 59. zasedanje Sveta Društva narodov. Zasedanje bo trajalo samo 4 do 5 dni. Prvič po smrti dr. Stresemanna zastopa na zasedanju Nemčijo zunanji minister dr. Curtius. Nadalje se udeležujejo zasedanja francoski zunanji minister Briand, angleški zunanji minister Henderson, italijanski zunanji minister Grandi in poljski zunanji minister Zaleski. Na dnevnem redu sedanjega zasedanja ni posebno važnih zadev. Mnogo važnejši, kakor očitajne razprave v svetu, bodo razgovori, ki se bodo pri tej priliki vršili med zbranimi

državnik. Največjo važnost polagajo na razgovore med Briandom in Grandijem, ki bosta po posredovanju Hendersona skušala najti sporazum za pomorsko razorožitev, ki ga na londonski razorožitveni konferenci niso mogli doseči. Velika važnost se polaga tudi na sestanek med zastopnikom Poljske in Nemčije, med katerima vlada precejšnja napetost zaradi povišanja nemških carin, ki onemogočajo poljski izvoz v Nemčijo. Ena najvažnejših točk dnevnega reda je tudi Briandov predlog o evropski uniji. Briand bo na tem zasedanju izročil svojo spomenico, ki jo je sestavil na podlagi odgovorov posameznih vlad. Na zasedanju naj bi se ugotovilo, v kolikor

je ta ideja že dozorela in če bi v bližnji bodočnosti moglo priti do tesnejšega gospodarskega sodelovanja med evropskimi državami.

Važna bo tudi razprava o predlogu obrambne komisije Društva narodov glede preprečevanja oboroženih konfliktov med člani Društva narodov. Komisija je tozadevno sestavila dva predloga, po katerih bi se morale vse članice Društva narodov obvezati, da se bodo pokorile odločitvam Društva narodov in takoj ustavile vse sovražnosti. Anglija pa zastopa mnenje, da zamore iti ta obveznost samo tako daleč, da ne ogroža varnosti posameznih držav.

Velikanske poplave v južni Ameriki

Reka Uruguay je poplavlila obširne pokrajine in morajo prebivalstvu donasiti živila z letali.

Buenos Aires, 12. maja. V dolini reke Uruguay so nagale zaradi neprestanih nalivov zadnjih dni velike poplave. Reka je tekla 24 ur narasla za 4 metre ter je poplavlila obsežna polja. Najhujše je prizadeto okrožje Entrerios, kjer je pod vodo več naselbin. Po odloku oblasti so morali izprazniti vse hiše. Ker je tudi železniška proga na več mestih poplavljen, na in deloma popolnoma porušena, je ustavljen ves promet. Prebivalstvu, ki se je zateklo v hribe, skušajo z letali donasiti živila. Ni še znano, ali je katastrofa zahtevala tudi človeške žrtve. Domnevajo

pa, da je utonilo tudi mnogo ljudi, ker se je poplava širila z veliko naglico in je bila večina naselbin poplavljenih ponoči. Poginila je vsa živila, tako da je prebivalstvu uničeno vse premoženje. Ker reka še vedno narašča, se je bati, da bodo zavezle poplave še večji obseg. Oblasti so zaradi tega izdale obširne varnostne ukrepe in odposlale v ogrožene kraje vojaštvo, da pomaga prebivalstvu pri zgradbi obrambnih nasipov in pri reševanju imetja. Škoda, ki jo je povzročila poplava, znaša milijone.

Borza za trgovino z dekleti

Senzacionalna odkritja oblasti v Buenos Airesu.

Buenos Aires, 12. maja. Tukajšnje oblasti so slučajno prišle na sled široko razpredeni organizaciji za trgovino z dekleti. Po mnenju ameriške oblasti gre za odkritje največje družbe, ki se je bavila s tem umazanijem poslom. Tekom včerajšnjega dne je bilo aretiranih samo v Buenos Airesu 400 oseb, med njimi več uglednih meščanov, ki so zapleteni v to afero. Družba je vzdrževala pravcato borzo za sužnje, na kateri se je trgovalo z živim blagom kakor z vrednostnimi papirji. Cene so se ravnale po

povpraševanju in po ponudbi, blago pa so dobavljali potom svojih agentov. Dosedaj je ugotovljeno, da je družba spravila s svojimi kupčijami v javne hiše nad 2500 deklet. Letni uvoz iz Evrope je znašal okrog 200 deklet. Večina so bile to ruske begunke in Poljakinja, ki so jih agenti družbe pod različnimi oblikami spravili v Ameriko. Afera je vzbudila v ameriški javnosti mnogo vrabdu. Policija napoveduje še nadaljnje aretacije in senzacionalna razkritja.

Letalski rekord ženske

22-letna Angležinja na poletu iz Anglije v Avstralijo prispela v Indijo. Katastrofa poštne letala.

London, 12. maja. Mlado angleško deklet miss Anny Johnson, ki šteje komaj 22 let in leti sama iz Anglije v Avstralijo, je prispela včeraj v Karachi in nadaljevala polet v Allahabad. Pogumna letalka je prispela snoči v Allahabad po šestdnevnem poletu in s tem dosegla za letalce, ki letijo sami, nov rekord.

Miss Johnson je prekosila doslej rekord Hinklerja za najhitrejši polet v Avstralijo za dva dni. Najrazburlivejši dogodek je doživela mlada letalka med Bagdadom in Bender Abbasom, kjer je zašla

v strahovit pešeni vihar. Letalka je hotela tedaj pristati, toda vihar je dvignil letalo s tal, tako da je morala otežiti kolesa letala s prtljago. Ko se je vreme zjasnilo, je letalka opazila, da je pristala na malem neobdelanem otoku.

Montevideo, 12. maja. AA. V bližini rta Punta Boava je zašlo poštno letalo, ki vzdržuje poštni promet med Buenos Airesom in Rio de Janeirom, v gosti megli in hudi nalive. Piloti so izgubili orientacijo, zaradi česar je letalo padlo v pečine. Stir je potniki in piloti so se ubili.

Pomirjenje v Indiji

Bombay, 12. maja. d. Zaradi odločnega nastopa angleških oblasti, je nastopila zadnja dva dni delno pomirjenje po Indiji. Novih nemirov pa je pričakovati o priliki pogreba v zadnjih pouličnih bitkah padlih žrtve.

Na nekem zboru, ki se je vršil v počast padlih žrtve borbe za osvoboditev Indije, je izjavil hrvski predsednik indijske zakonodajne skupščine Patel, da indijski nacionalisti ne bodo ikomili pred angleškim nasiljem ter da bodo nadaljevali in poostreli socialni bojkot vladnih uradnikov, kršenje solnega monopola in odklanjali plačevanje agrarnih davščin. Dalje je izjavil, da je vsak sporazum med indijskim narodom in angleško vlado toliko časa nemogoč, dokler ne bo Gandi izpuščen.

Imenovanje.

Beograd, 12. maja. »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je premeščen višji pristav dravske poštne direkcije dr. Metod Krizinić v Split. — Za člana disciplinarnega sodišča dravske finančne direkcije je imenovan carinski inspektor Ante Cigoi. — Za glavnega arhivarja pri Narodnem gledališču v Ljubljani je imenovan dosednji blaginik Rudolf Rakovec.

Iz policijske kronike

Včeraj se je lovilo s tovariši po stavbi sokolskega telovadišča v Šiški; neki deček splezal je tudi na okno okoli 1 m visoko od tal in padel z njega na betonski pločnik in si pri tem izpahnil komolec desne roke. Dva študenta sta ga privedla na stražnico, kjer so poklicali rešilni voz in odpeljali dečka v bolnico.

Zdal ob stavbi sezoni postavljajo zidari na stavbiščih barake za orodje. V teh barakah pa delavci shranijo tudi svoje predmete, kakor obleko, kovčke itd. Zadnje čase je bilo prijavljenih precej tatvin in vlomov v take barake. Zdi se, da je nekaj industrijcev, ki so se specializirali na barake. Včeraj je prilavil delavec Plaznik Leopold, ki je zaposlen pri neki stavbi na Vodovodni cesti in stanuje na Glincah, da je nekdo vlomil v barako, kjer je imel svo-

je stvari in mu odnesel več komadov obleke. Na škodo njegovega tovariša Pohorja pa tudi več kosov obleke. Plaznik in Pohor trpita okoli 500 Din škode. Naslednji dan se je policiji posrečilo ugotoviti, da je neki neznanec prodal nekaj ukradenih kosov nekemu delavcu v Linhartovi ulici. Neznanec je trdil, da je obleka njegova in da rabi denar za vožnjo. Delavec mu je verjel in obleko kupil. Stražnik je pri delavcu našel tudi samozaveznico in belo moško srajco, ki je pa bila ukradena pretekli teden nekemu delavcu v baraki poleg Maričeve stavbe na Vodovodni cesti. Policija je obleko zaplenila in jo vrnila lastnikom.

V Smartnem je ugrizel pes Kebra Franca delavca Pavšiča Ivana v meča leve noge. Pes ni popadljiv. Po živinodravniškem spravežu tudi ni sumljiv stekline. Vendar so Pavšiča preiskali na antiribičnem oddelku Higijenskega zavoda in ga cepili proti steklini.

Nepoboljšljiva vlačuga je Pavla K. Policija jo je že nešteto krat aretirala zaradi vlačuganja, pa nič ne pomaga. Včeraj jo je stražnik zopet zalotil, ko je izvrševal svoj nečeden posel in jo je aretirala.

Neka ženska je bila aretirana zaradi prepovedane uporabe saharina. neki trgovec pa zaradi kršenja uredbe o zapiranju trgovin. Naznanjen je bil tudi neki mladenič zaradi prepovedane hoje po železnici, en šofer zaradi nepredvidne vožnje in 7 voznikov zaradi kršenja cestno policijskega reda.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.49 — 23.09 (22.79). — Berlin 13.497—13.5275 (13.5125). — Bruselj 7.9014. — Budimpešta 9.8905. — Curich 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 7.9686 — 7.9986 (7.9836). — London 274.73 — 275.53 (275.13). — Newyork 56.43 — 56.63 (56.53). — Praga 167.39 — 168.19 (167.79). — Trst 295.80 — 297.80 (296.80).

INOZEMSKA BORZE.

Curich. Beograd 9.1275. — Pariz 20.27. — London 25.1050. — Newyork 516.80. — Milan 27.09. — Amsterdam 207.90. — Berlin 123.29. — Dunaj 72.85. — Sofija 3.74. — Praga 15.31. — Budimpešta 90.25.

Mussolinijeva žareča krogla

Mussolini o stremiljenju italijanskega naroda. — Ameriški glas o italijanskem fašizmu.

Rim, 12. maja. Ministrski predsednik Mussolini, ki se mudi na inspekcijskem potovanju, je včeraj dopoldne prispel v Livorno. Vse mesto je bilo v zastavah, k sprejemu pa se je zbrala ogromna množica iz mesta in okolice. Na številne pozdrave posameznih funkcionarjev se je zahvalil Mussolini v daljšem govoru, v katerem je med drugim dejal:

Italijanski narod si ne želi samo blagostanosti, marveč zahteva zase tudi ugled in ono mesto, ki mu po pravici gre. Vsemu italijanskemu prebivalstvu, pa tudi narodom znan italijanski meč, povem, da italijanski narod ne išče pustolovščin. Če pa nas bi kdo napadel, hotel okrniti naš razvoj in naše blagostanje ali našo kulturo, potem bo našel italijanski narod pripravljene. Vsi, starci in otroci, kmetje in delavci, oboroženi in neoboroženi, vsi bodo tvorili eno skupino, žarečo kroglo, ki se bo zaletela proti vsakomur.

Rim, 12. maja. AA. Listi poročajo o navdušenem sprejemu predsednika italijanske vlade Mussolinija od prebivalstva v Grossetu. Mussolini si je ogledal tamošnje industrijske naprave in bil neprestano predmet viharnih ovacij. Listi tolmačijo ta sprejem kot dokaz, da uživa oseba predsednika italijanske vlade slejkoprej popolno zaupanje Italijanov.

Newyork, 12. maja. AA. Znan predavatelj polkovnik Powell je imel predavanje v radiju o uspehih Italije pod vodstvom Mussolinija. Predavatelj je utemeljeval trditve, da je fašizem rešil italijanski narod. V svojih nadaljnjih izjavah pa je polkovnik Powell skušal prepričati poslušalce o tem, kako zahteva Francija nadaljno zaščito pred razoroženo Nemčijo, dočim se Italija, čeprav se zaveda svoje ogroženosti od strani francoskih zaveznikov, posveča mirnemu delu in opetovano predlaga splošno razorožitev.

Avstrijski agrarci groze z vladno krizo

Zahtevajo energičnih ukrepov za zaščito domačega poljedelstva, sicer bodo izstopili iz vladne koalicije in izzvali vladno krizo

Dunaj, 12. maja. d. Avstrijska kmečka zveza je imela včeraj konferenco, na kateri je v navzočnosti ministra Schummayra in bivšega podkanclerja Hartleba razpravljala o težnjah in zahtevah avstrijskih agrarcev. Sklenjeno je bilo, da bo kmečka zveza zahtevala od vlade takojšnje energične ukrepe za regulacijo uvoza svinj. Nemški uvozniki so namreč tako preplavili avstrijski trg, da so cene znatno padle in je bilo s tem domače poljedelstvo občutno prizadeto. Razen tega zahtevajo, naj se takoj proglasi monopoli za mleko in s posebnim zakonom uvede obligatorno mleto domačega žita.

To naj se zgodi takoj, ne glede na pogajanja, ki so v teku z Jugoslavijo in Madžarsko, ker bo sicer že letošnja žetev popolnoma uničena.

Posebna deputacija je posetila ministra za poljedelstvo in mu sporočila te sklepe z dostavkom, da bi bila v nasprotnem primeru kmečka zveza prisiljena k usodnim korakom. Politični krogi vidijo v tej grožnji možnost izstopa kmečke zveze iz vladne koalicije, kar bi imelo za posledico vladno krizo. Minister je deputaciji izjavil, da bo ministrski svet na svoji prihodnji seji razpravljal o vseh teh zahtevah.

Rumunski vohunski proces

Obsodba policijskega predsednika, ki je prodal Rusiji rumunski mobilizacijski načrt

Bukarešta, 12. maja. V soboto je bila v Krimu proglazena kazenska sodba v velikem procesu proti kriminjskemu policijskemu predsedniku Tibacuiu zaradi vohunstva in veleizdaje. Afera Tibacuiu je svoječasno izzvala veliko pozornost. Z njo se je bavil tisk vsega sveta, ker je bil policijski predsednik Tibacu obdolžen velikih poneverb in goljufij, predvsem pa, da je prodal rumunski mobilizacijski načrt sovjetski Rusiji. Poročali so, da je prevzel zanj 100.000 dolarjev. Sodišče je spoznalo policijskega

predsednika krivega veleizdaje in ga obsodilo na 10 let ječe, 100.000 lejev globe in na izgubo državljanskih časti za 16 let. Njegova žena je bila tudi obsodena kot so-krivica in sicer na 5 let ječe, 50.000 lejev globe in na izgubo državljanskih časti za pet let. Na isto kazen so bili obsodeni ostali trije obtoženci. Novinar Stenghas, ki je opravil pošte kurirja med policijskim predsednikom in sovjetsko Rusijo, je bil obsodjen in condamniran na 10 let ječe in na 100.000 lejev globe.

zato pri reševanju problema vnočenja žita postopno zelo previdno, ker bodo morali sicer trgovci zapreti trgovine in borze ter ustaviti trgovino z madžarskim žitom.

Tragedija na vasi

Subotica, 12. maja. d. Snoči je v selu Adi spremljal mladenič Šandor Florjan od zabave domov svojo prijateljico Julijo Viktor. Ko se je ločil od nje, so ga napadli 100 korakov daleč od njene hiše štiri mladeniči. Ker je vedel, da se jih ne bo mogel ubraniti, je ustrelil iz revolverja in pogodil mladeniča Stjepana Olaja, ki je obležal mrtve. Orožništvo je Florjana aretiralo. Dejanje je vzrok ljubosumnosti.

Bodoča gospodarska politika Nemčije

Berlin, 12. maja. d. Državni gospodarski minister Dietrich je v glavnem odboru državnega zbora podal važne izjave o bodoči carinski politiki Nemčije. V svojem eksponatu je poudarjal, da se nagibajo gospodarski odnosi Nemčije vedno bolj na jugovzhod Evrope in da mora zaradi tega Nemčija tudi temu primerne usmeriti svoje trgovinsko politiko. Trenutno ne more spreminiti svojega carinskega sistema, ker je po pogodbi vezana do 1. 1935., toda že sedaj mora pripraviti pota za bodoči razvoj nemškega gospodarstva. Na enak način je potrebno, da si zagaruja čim tesnejše gospodarske odnose z obojimi državami, Rusijo, in z nasledstvenimi državami, zlasti pa z Balkanom. Sistem subvencij za industrijo se mora čim prej ukiniti, ker je nevar in tudi ne more oživiti industrije, ki si še danes ni opomogla sama.

Anglija in Vatikan

London, 12. maja. g. »Daily Telegraph« poroča, da bo vlada na prihodnji seji parlamenta v ponedeljek pozvana, naj izjavi, kakšne korake je do sedaj storila pri Vatikanu, da protestira proti vmešavanju visokih cerkvenih dostojanstvenikov v notranje-politične zadeve na Malti. Nadškof na Malti je namreč s pastirskim pismom naznanil, da bo vsak katoličan, ki bo glasoval za stranko malteškega guvernerja, zagrešil smrtni greh in ne bo dobil odveze. Več poslancev bo na ponedeljkovi seji zahtevalo, naj vlada odpočije svojega zastopnika pri Vatikanu.

Pomanjkanje v Rusiji

Kovno, 12. maja. s. Usodno pomanjkanje raznih življenjskih potrebščin se v Rusiji zopet zelo opaža. Zaradi tega je ljudski komisariat odredil ponovno racionalizacijo vseh takih predmetov. Volna, platneni izdelki, milo in drugo dobivajo lahko samo delavci. Vrsta drugih predmetov, ako so sploh na razpolago, se lahko dobi, toda pri razdelitvi se najprej upošteva delavstvo. Samo luksuzni predmeti so popolnoma prosti v prodaji.

General Avarescu in princ Karol

Bukarešta, 12. maja. s. »Dimineata« poroča, da se je general Avarescu v zdravi, lišču Acqui v severni Italiji sestal z bivšim prestolonaslednikom Karlom ter z njim sklenil več dogovorov. List vprašuje, ali bo generalu Avarescu mogoče izpolniti vse obveznosti, ki jih je s tem prevzel. Danes se je izvedelo, da je dal politik Gregorij Filipescu, ki biva sedaj v Parizu, svoj list »Epoca« na razpolago za karlistično propagando. Princ-regent nikakor ne prikriva, da zelo topla čuti za svojega brata. Njegovemu posredovanju je pripisati, da brošura, ki so jo nameravali izdati liberalci proti princu Karlu, ni prišla v javnost. Kakor se zatrjuje, bo princ-regent po zaključku parlamentarnega zasedanja odpoval v inozemstvo, kjer se bo sestal z bratom Karlom.

Samomor zaradi prepira z ljubincem

Zagreb, 12. maja. n. Danes popoldne se je obšla v svojem bledetu na tlo št. 36 Kačica Halwachs, ki je živel v skupnem gospodinjstvu s nekimi svojimi prijateljem iz Jasenovca. Soočila se sprla, kar jo je tako razžalošilo, da se je odločila za smrt. Ko jo je njen prijatelj iskal, jo je našel obešeno na oknu za zaveso. Bila je še pri življenju in so jo odpeljali v bolnico, vendar je kmalu odnevolni pomoči umrla.

Italijansko odlikovanje avstrijskega vojnega ministra

Dunaj, 12. maja. AA. Italijanski poslanik Auriti je osebo izročil avstrijskemu ministru vojske Vaugoinu red velikega križa in italijanske krone, ki mu ga je podelil italijanski kralj.

Srednjeevropski agrarni blok

Budimpešta, 12. maja. s. Na zadnji seji poljskega zbornice je govoril poslanec Julij Sandor o proračunu trgovinskega ministrstva ter zahteval, da mora Madžarska storiti prvi korak za ustanovitev srednjeevropskega agrarnega bloka s pritrjevitvijo Rumunije in Jugoslavije. Vlada naj

Pierre Hamp

Gospodična Ljubica

Josef Debatel je zaslužil do 1. 1920 mnogo denarja v svoji veletrgovini z galanterijskim blagom; denarnice, aktove, ročne torbice, predmete, katere je prej uvažala Francija izključno samo iz Avstrije, so začeli med vojno izdekovati v Parizu z velikim dobičkom. Debatel je bil kakor večina trgovcev v času blagostanja radodaren. Osrečeval je svojo ženo, obenem pa še nekaj drugih. Gospa Regina Debatelova se je smejala svojim prijateljicam, če so jo opozarjale na možnost možne nezvestobe.

— Moj mož, — jim je odgovarjala, — je resno udan samo meni. Ničesar mi ne odreče.

Ljubila je razkošje bolj kakor ljubezen. Obrat šeststo tisoč mesečno v trgovini s finim galanterijskim blagom je pa nenadoma skrčil. Debatel je postal v trgovini marljivojši, obenem pa zvestejši svojem domačemu ognjišču, dokazujoč tako, da je res globoko udan svoji ženi, ker ga je tolažilo v nesreči samo njeno prijateljstvo. Toda čim nežnejši je bil on, tem osornejša je postajala ona. Dejala mu je:

— Prej nisi ugovarjal mojim utemeljenim željam, kajti denar sem trčila samo zato, da bi ti delala čast s svojimi toaletami. Nimaš mi kaj očitati. Zakaj si postal naenkrat tak skopuh?

Debatel je opustil vse ljubice in pripravljen je bil dati se očarati po svoji ženi, lepo raščeni in rejeni. Ker je bil vajen hitro prilagoditi se razmeram, je zdaj brnil zakonsko ljubezen:

— Če se bova morala v gospodinjstvu malo omejiti, ne bo najina sreča nič manjša, kajti razmere so zdaj take, da se bom lahko bolj posvečal tebi.

Madame Debatelova je pa imela svoje muhe. Odgovorila je energično: — Mojih izdatkov ni mogoče znižati. Saj nikoli nisem imela več nego sem potrebovala.

Debatel ji je lepo pametno pojasnil, da je to trgovska kriza in da ga sili sedanj položaj k največji varčnosti, da se preskoki doba težkih plačil in nobene prodaje.

— Ne morem od svojega blagajnika zahtevati preveč tisočakov mesečno za svojo osebno potrebo, ko sem pa moral prositi ravnatelja, ki ima mnogo denarja v mojem podjetju, naj do konca leta ničesar ne dvigne. Ta mož bi mi šel, da nosim denar v hranilnico, a če bi tudi on tako storil, bi bili izgubljeni.

Debatel je hrepenel po domačem miru, a zdaj, ko je spoznal še nesrečo, bi se bil rad zatekel v udobno zatišje. Toda baš zdaj je postala madame Debatel strupena. Najhujša nevihta je bila onega dne, ko ji je dejal, naj bi vsaj nekaj časa hodila peš, če ji celo zdravnik priporoča izprehode. Debatel ni vedel, kako strašno more biti ženska zažubljena v avtomobil. Obraz madame Debatel mu je to povedal. Še nikoli ni videl njenega obraza tako nagubanega in blednega. Prvič v življenju je bila potrta in žalostna. Hči edinka, bogato omožena, je oboževala dragoceno topleto ne da bi ji pomagala v ljubezni, kajti nežna nikoli ni bila, temveč ker so jo v lepi obleki vsi občudovali in ker se je mogla naslajati videč, kako grize ženske zavist. Največje njeno veselje je bilo, če je mogla s svojim smehom, nakitom in toaletami vzbujati zavist. Ta sladka oblika krutosti naj bi

ji bila zdaj onemogočena, nič več naj bi ne imela moči zbadati druge s svojim prestižem, temveč ona naj bi trpela prestiž drugih. Ta bridka preizkušnja jo je tirala v obup. In začul je Debatel dotlej neznan glas, poln mržnje, Kričala je:

— Raje umreti, nego hoditi peš! Debatel je čutil, da je to pravilno. Žena se ni hotela njemu na ljubo omejiti. Samomor ji je bil ljubši od skromnega življenja. Izjavila je:

— Če bi bil iskal ljubezni vedno samo pri svoji zakonski ženi, bi ji zdaj ne bilo treba pritiskati pečata bede. Kdor se hoče dobro zabavati, mora najprej zaslužiti za to dovolj denarja. Lump! Falot! Ne moreš mi dati toliko, da bi dostojno živela. Hočeš moj nakit? Si ga upaš tudi prodati, da potolažiš s tem denarjem svoje ljubice?

Debatelu se je končno posrečilo priti do besede in njegov glas je imel tudi nov ton, kajti bil je obupan.

— Pred letom dni še nisem vedel, kaj početi z bogastvom. Zdaj se krči, kajti podzemem svetu je gospodarska kriza. V tem prevratu je mnogo položajev, grozečih s pogubo. Delal bom in čakal boljših časov. Za to pa potrebujem zdravo srce. Ne lomi mi ga, sicer sem izgubljen.

Madame Debatelova je molče odšla. Debatel je ostal sam. Odšel je z doma, ker se je bal zagledati znova ta obraz s stisnjenimi usti, polnimi sovraštva.

Ko je prišel pod dreve na Champs-Elysées, je začutil silno utrujenost, čeprav je imel za seboj prav za prav samo domače stopnice. Sedel je na blazinasti klop in opazoval pariške bogataše, vozeče se mimo v krasnih avtomobilih. Nikoli ni razmišljal o bedi. Videl je v luksurnih avtomobilih dame in gospe raznih narodnosti, mnoge je poznal osebno. Razmišljal je: velika razlika med ljudmi ni v tem, da so bili rojeni v raznih delih sveta, temveč v tem, da jih je postavila usoda na različne stopnje bogastva. American, Kitajec in Francoz, lastniki enakega števila milijonov, so si enaki. Zemljepisno merilo pozna razne narode, merilo vrednosti pa pozna samo dva naroda: bogate in revne.

Gospodična Ljubica, gredoč mimo na svojem vsakdanjem izprehodu, je prekinila Debatelovo modrovanje:

— Šest mesecev nisem imela sreče videti vas, in nikoli bi ne bila mislila, da vas srečam v času, ko ste tako slabe volje.

Debatel je postal uljuden napram svoji davni prijateljici. Nesrečnemu človeku je lažje biti obziren. Dejal je:

— Nisem vas iskal, ker sem mislil, da ste srečni. Če bi me bili pa potrebovali, bi me bili lahko poklicali.

Oprijela se je te priložnosti: — To rada slišim, časi so za nas slabi. Vsi prijatelji zatrjujejo, da morajo varčevati. Težko je ženski ostati šik, če mora čakati, da pride gospod, katerega uživa mesec dni, pa že tarna, da mu je to predrago. Naš poklic je težak. Edina naša tolažba je še, da ravnaio nekateri moški z nami lepo. Tudi vas sem imela vedno rada zato, ker tako lepo ravnate z ženskami.

(Konec prihodnjic.)

Pravo sredstvo.

— Že celo uro pojem temu kričanju uspravanko, pa noče zaspati. Kaj naj stori, da zaspi?

— Nehajte peti.

Ženske v boljševiški armadi

Po mnenju vojnega komisarja Vorošilova bi ne bilo pametno odpreti ženskam na stečaj vrata v armado.

Moskovska »Komsomolska Pravda« je priobčila že več člankov o nalogah, organizaciji in pomenu boljševiške armade. Dotaknila se je tudi vprašanja sprejemanja žensk v armado, vprašanja, ki je v sovjetski Rusiji zelo pereče. V boljševiški armadi je že mnogo ženskih oddelkov tako, da je rešeno to vprašanje praktično, dočim teoretično še ni popolnoma pojasnjeno. Vojni komisar Vorošilov je napisal že več razprav o ženskah v armadi in je to diskusijo v sovjetskem tisku zelo razširil.

Vorošilov pravi, da so se ženske v armadi zelo dobro obnesle. Sicer so se pa že agilno udeleževale državljanske vojne in sicer kot bojovnice, ki v mnogih primerih niso prav nič zastajale za vojake. Mnoge ženske so zavzemale v revolucionarni vojski zelo odgovorna mesta in njihov pomen tudi v mirnem času ni nič manjši. Dve ženski sta že pred leti absolvirali vojno akademijo in Vorošilov pravi, da niso boljševiški krivi, če ne delujeta zdaj v rdeči armadi. Vorošilov je prepričan, da lahko ženske zavzemajo v armadi tudi poveljniška mesta. V praksi je pa to vprašanje zelo komplicirano, ker je treba računati s posebnimi razmerami. Ženski je dokaj težko delati v atmosferi vojaške discipline. Zato ženske v splošnem ne silijo preveč v boljševiško armado.

Priznati moram, pravi Vorošilov, da smo v tem vprašanju previdni in da ne silimo žensk v armado. Vzrok seveda ni v tem, da bi ženske ne bile za vojaško službo. Poznam mnogo žensk, ki so bile z menoj na bojišču, kjer so prenašale vse muke in se borile tako hrabro, da bi se moral marsikateri vojak skriti pred njimi. Med vojno ženska nič ne zaostaja za moškim. Drugačnja je pa stvar v mirnem času, ko je položaj ženske pri vojakih zelo težaven in kočljiv. Če bi se vojaške oblasti odločile sprejemati v armado ženske tako, kakor moške, bi bilo treba po mnenju Vorošilova urediti vojaško službo tako, da bi dobivale ženske večkrat dopust, kajti ob gotovem času ženske ne morejo opravljati težjih del brez škode za svoje zdravje.

Zato se Vorošilov zdi, da bi ne bilo priporočljivo sprejemati ženske v večjem številu v armado. Poedine ženske, ki trezno presojujejo vojaški poklic, so v rdeči armadi dobrodošle, napraviti iz tega vprašanja splošno pravilo, bi pa po mnenju sovjetskega vojnega komisarja ne bilo pametno. Ženske bi lahko rabili v pomožnih oddelkih armade, v delavnicah, sanitetni službi itd. Vodstvo rdeče armade bo še razmišljalo o tem, koliko žensk bi lahko sprejeli v armado in pod kakšnimi pogoji.

Resnica oči kolje

Do padca madžarskega boljševizma je bivala mlada madžarska pisateljica dr. A. Böleny v Budimpešti, kjer je kot komunistka navdušeno delovala za komunistično stranko. Po zmagi reakcije je odpotovala na Dunaj, od koder se je takoj v juniju 1920 prostovoljno vrnila. Bila je aretirana in obsojena na dva meseca ječe. Ko so jo izpustili, je odpotovala v Pariz, kajti doma so ji povsod metali polena pod noge tako, da si ni vsakdanjega kruha ni mogla zaslužiti. Čeprav spada med najinteligentnejše žene v Evropi. V Parizu je napisala o svojem bivanju v ječi brošuro pod imenom »Sur les chemins de douleur«, v kateri opisuje strahovite muke madžarskih političnih jetnikov, katere grozno mučijo in prepeajo, dokler svojih »zločinov« ne priznajo. Seveda nije njihovo priznanje navadno resnici v obraz. Pomagati si pa nesrečne žrtve madžarskih tiranov ne morejo, ker nimajo nobene zaslombe. Brošura je izšla lanj in uvod je napisal znani francoski pisatelj Henry Barbusse, ki pravi, da je Madžarska dežela zločinov, njena vlada vlada morilcev in madžarski narod sramota kulture in civilizacije.

Zaradi te publikacije, ki je vzbudila na Madžarskem med pristaši sedanega režima veliko ogorčenje, so uvedli proti pisateljici sodno postopanje, češ, da je žalila narod. K obravnavi pisateljice ni prišla, na kar so ji dodelili uradnega zagovornika dr. Kiralya. Mož ne izjavil, da v obrambo obtožene pisateljice žal ne more ničesar navesti. Čeprav bi bilo res vse, kar je napisala,

ji ni mogoče oprostiti že zato, ker je izdala knjigo v Franciji in ker je napisal uvod slavni francoski pisatelj. Sodišče je odredilo konfiskacijo brošure in izdalo za pisateljico tiralico.

Napoleonov nezakonski sin

1. januarja 1807 se je mudil Napoleon na poti v Varšavo v mestecu Bronie, kjer se je do ušes zaljubil v lepo grofico Marijo Walewsko, rojeno Laezinsko. Kot 16 letno dekletce se je grofica poročila s 70letnim grofom, katerega najstarejši vnuk je bil celih 9 let starejši od stričeve žene. Minila so tri leta v zakonu in grofica je rodila sina. Napoleonu se je bila udala iz ljubezni do domovine, toda kmalu ga je začela zares ljubiti. Šla je za njim v Pariz in na Dunaj, 4. maja 1810 mu je pa rodila na gradu Walservice sinčka. Deček je dobil ime Aleksander Florian Josef Colonna Walewski. Napoleon ni pozabil nanj in v oporoki je napisal, da želi, da bi Aleksander Walewski vstopil v francosko armado. Grofica Walewska je bila zadnjic pri Napoleonu na otoku Elbi 1. 1814.

Kot 19 letni mladenič je odpotoval Napoleonov nezakonski sin v London, da bi se pogajal v prid Poljske kot svoje druge domovine. Začasno je vstopil v francosko armado, kjer pa ni ostal dolgo. Raje je izdajal letake in pisal gledališke igre, ki pa niso bile kdovekateri vredne. Ministra Thiers in Guizot sta mu večkrat poverila važne

diplomatske posle in kot diplomat se je Napoleonov nezakonski sin dobro obnesel. Ko je bil njegov bratranec Ludvik Napoleon 1. 1848 izvoljen za prezidenta francoske republike, je odšel Walewski kot poslanik v Florenco. Pozneje ga vidimo v Londonu. On je predsedoval konferenci na pariškem kongresu, ki je 1. 1856 sklenil mir z Rusijo. Od 1. 1855 je bil član senata, pozneje je postal predsednik parlamenta in končno mu je bratranec podelil naslov vojvode. Leta 1860 je postal zunanji minister, toda zaradi sporov v vladi se je umaknil v zasebno življenje in 1. 1868 je v Strasburgu umrl.

Če mora uradnik ubogati ženo

Angleški listi obširno razpravljajo o poseganju policije v delovanje tiska, kar se je baje zgodilo po navodilih ministrskega predsednika. Londonski listi so namreč poročali, da je vlada sklenila odrediti aretacijo Gandhija in da je indijski vladi sporočila, da jo bo pri vsaki akciji za pomirjenje Indije podpirala. Glasilo neodvisne delavske stranke »New Leader« poroča, da je odšla policija po teh vesteh na stanovanje nekega novinarja in ga temeljito zaslišala. Ministrski predsednik Macdonald se je baje zelo razburil, da je prišla vest o namestni aretaciji Gandhija v javnost prezgodaj in zato je naročil policiji skem ravnateljstvu, naj ugotovi, kako je tisk zvedel za to zaupno informacijo.

K nekemu glavnemu uredniku je prišel detektiv, da bi zvedel od kod je dobil dotični list informacijo o sklepu vlade glede Gandhija. Urednik mu je pa izjavil, da na to vprašanje ne more odgovoriti in da se nobenih posledic ne boji. Isto se je ponovilo tudi pri drugem glavnem uredniku. V tretjem primeru pa glavnega urednika ni bilo v Londonu in zato so se detektiv dvakrat oglasili na domu parlamentarne poročevalca dotičnega lista. Pod vplivom svoje žene je poročevallec detektivom povedal, da mu je dal dotične informacije neki član vlade. »Morningpost« razpravlja o tej zadevi v uvodniku in pravi, da je posebno za novinarje nevarno, če slepo ubogajo svoje žene.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Dober svet,

Iveta Gulbertova je šla z baronom D. po Bulonjskem lezu na izprehod. Bilo je epomladi, sonce je sijalo, deca se je igrala. Baron se je radoval: »Otroke imam rad, posebnost tujce, rajši od svojih.«
»No, potem se pa oženite!«

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Dne 8. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Po Din 10.000 sta zadeli srečki štev. 8.068 in štev. 38.156

Po Din 2000 so zadele srečke št. 46631, 75156 in 86946.

Po Din 500 so zadele sledeče srečke št. 8.020, 9.756, 9.794, 13.879, 17.971, 17.989, 17.992, 19.117, 19.121, 19.128, 27.704, 27.709, 27.729, 29.244, 29.257, 34.165, 34.194, 34.198, 35.361, 35.365, 35.397, 36.647, 37.708, 38.118, 38.121, 38.129, 38.153, 39.504, 39.510, 44.105, 44.107, 44.110, 44.123, 44.134, 46.616, 47.412, 47.438, 47.455, 48.327, 48.393, 56.059, 56.060, 56.064, 56.067, 56.076, 56.087, 57.314, 57.329, 57.351, 58.861, 58.863, 58.864, 59.530, 66.431, 66.448, 66.477, 66.481, 67.511, 67.553, 67.555, 67.573, 68.713, 68.738, 68.798, 69.130, 69.172, 69.179, 69.195, 72.097, 73.783, 75.001, 75.002, 75.012, 75.025, 75.050, 75.055, 75.085, 75.189, 75.180, 75.178, 75.181, 75.195, 76.664, 76.690, 77.322, 77.324, 77.336, 77.341, 78.070, 82.469, 82.487, 86.976, 87.204, 87.218, 87.233, 87.234, 87.238, 87.908, 87.966, 87.981, 87.810, 87.868, 87.871, 89.143, 89.145, 89.153, 96.664, 96.656, 96.875, 98.105, 98.142, 98.157, 98.985.

Žrebanje bo trajalo do 6. junija t. l. in se bo vršilo vsak dan.

Onim, ki so bile srečke izžrebane za mal dobiček, bomo izžrebane srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobičke. To pa le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na zalogi. Izžrebane srečke nam je takoj vpslati.

Zadružna hranilnica, Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znak! - Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo - Najmanjši oglas 5 dni 5-

Gospodarskega adjunkta

absolventa višje ali srednje gospodarske šole, za trajno namestitev sprejme večje vladno ustanovo kral. Zagreba. Pomdube s prepisi priložiti in fotografijo na naslov: Milan Čermak, Zagreb, Klaičeva ul. 19-11. 1570

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo, za stavbe ima stalno v zalozbi litija, dr. z o. z., Ljubljana - Dumaška c. 46, telefon štev. 2830. 4717

L. Mikuš

LJUBLJANA Mestn. trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Za penzioniste

ali letoviščarje posebno prikladno 7 jehov veliko posest obstoječo v bližini s sadonosnikom, vinogradi, gozda in še dobro ohranjene zidane hiše, poceni prodam. Ogledati v Platinovcu št. 31. Od železniške postaje Grobelno 20 minut oddaljeno. 1571

Zastopnika za Slovenijo

išče tovarniško skladišče papirnate robe in pisarniškega materiala. — oferte poslati na Zagreb 1, poštni predal 360. 1568

Večja restavracija

prvorazredna, najpomembnejša točka večjega mesta Slovenije, se vsled bolezni odda. Ponudbe upravi pod »Staroznana«. 1567

Stanovanje

2 sob, kuhinje in pritlikim iše mra — in celi dan odsotna stranka za avgust. Plačuje četrtletno. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Zanesljiv plačnik«/1542. 1542

Najnovejša francoska dvokolesa Trophée de France. Velika zaloga. — Nizke cene. — Prodaja tudi na obroke. — Ceniki franco pri

F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4

Klavirje

pianine in harmonije prodaja, izposoja, popravila in čisto uglašuje najceneje tudi na obroke — tovarna klavirjev WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5, Rimska cesta 2. 1566

Za birmo

ure, zlatnino in srebrnino nudi — najceneje Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred Škofijo 15. 1527

Stanovanje

1—2 sob, kuhinje in pritlikim mestu ali na periferiji iše mra in snažna stranka za avgust. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Točen plačnik«/1543. 1543

Lokal

z izloženim oknom v centru mesta iščem za takoj ali pozneje. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »Modes«/1429. 1527

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12
v oblekah in površnikih najcenejši!

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Elegantni svet

si nabavi potrebna oblačila le pri torčki

Apartne pomladne novosti za obleke, površnike, trenchcoate itd. Dežni plašči, perilo in drugi modni predmeti

Dražo Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 3